

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Wacława M.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Świętopel.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE.

Dzien godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopień ciepła podług Reaumura	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
23	6 27 5, 063	+ 6, 9 3,	30	Pn Wsechodi słaby	Chmury	
	21 6, 250	9, 3 3,	76	„ mocny	PoChmurno	Deszcz
	101 7, 251	8, 5 3,	82	„ słaby		

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Senat Rządzący zamianował na dniu 18 Września 1843 r. P. Kaspra Brnśnickiego dotychczasowego adjunkta II Archiwum głównego Senatu, adjunktem I tegoż Archiwum, w miejsce zaś tego P. Józefa Przybłłowicza aplikanta Dyetaryusza przy Wydziale Spraw Wew. i Polityki adjunktem II namienionego Archiwum głównego. — Na d. 21 Września 1843 r. P. Felixa Bojanowskiego dotychczas w kassie głównej w stopniu aplikanta Dyetaryusza pracującego, zastępcą kassjera kassy górniczej w Jaworzniu.

W dopełnieniu § 17 statutu odbędzie Towarzystwo naukowe z Uniwersyteciem Jagiellońskim połączone w przyszły Wtorek t. j. d. 3 Października o godzinie 11 w Amphiteatrze Władysławskim publicznie posiedzenie na obchód otwarcia nowego kursu nauk, z którym połączona będzie instalacja nowo obranego Rektora Uniwersytetu. Dotychczasowy Rektor odczyta zdanie sprawy z dwuletniego urzędowania swego, a po odbyciu akcji instalacji kolega Jan Kanty Steczkowski Profesor Matematyki elementarnej w Uniw. Jagiel. poda w krót-

kich zarysach historyczną wiadomość o Astrologii i ustawianiu horoskopów.

Kraków d. 27 Września 1843 r.

Ferdynand Kojśiewicz Sekr. T. N.

Wiadomości zagraniczne.

Końsk⁷ 11 Września.

Ostatnie wiadomości o wełnie z Anglii Austrii, Szląska są nie złe. Podług listu z Wrocławia d. 15 b. m. pisanego, wełny wysoko cennie były poszukiwane i kupowane. Spodziewano się znacznych dowozów z Galicyi i Krakowa.

— Paryż 9 Września. —

Drogą telegraficzną przesłanym został do Tułonu rozkaz, wysłania okrętu do Tunisi powiezienia dowódcy francuzkiej eskadry pod Tunisi stojącej, polecenia ndania się bezzwłocznie do brzegów Katalonii, dla dania opieki tamcznym francuzom. Jednocześnie paropływ *le Grandeur*, w skutek obrazy wyrządzonej francuzkiemu konsulowi w Jerozolimie, odplywał do Levantu.

Zapewniają, że przybyłe dziś do ministra maryuarki depesze z Algieru, objawiają że znówu jakieś zachodnie pokolenia powstały, i że

marzałek Bugeaud zapewne będzie musiał no-
wą w tę stronę uczynić wyprawę. Głoszą, że
sam Abdel Kader ma się w tych okolicach
znajdować, i zebrał podobno groźne siły wo-
jenne.

Król w czasie pobytu angielskiego dworu w
zamku Eu, wielokrotnie rozmawiał z kapitanem
Hall, dowódcą króleskiego jachtu *Wiktorya* i
Albert. Osiem ten nie zbyt dawno z Chin po-
wrócił, i znajdował się tam przez całą wojnę,
a nawet miał udział w wyprawie do Pekinu.
Król z szczególnem zajęciem uważał zapewnienia
kapitana, że bardzo korzystny związek
handlowy dałby się zaprowadzić między euro-
pejskimi krajami a państwem niebieskiem.

Służba okrętów parowych za atlantyckich
za parę miesięcy zostanie już rozpoczęta. U-
rządzone będą cztery główne i cztery pobożne
linie. Pierwsza główna linia czyli droga,
idzie z Havru do New Yorku, druga z Borde-
aux do Martyniki. Okręty zatrzymywać się bę-
dą w Coruna i przy wyspach Azorskich; na
powrót zaś z Martyniki do Bordeaux bez za-
dnej przerwy płynąć mają. Trzecia główna lin-
ia idzie z Marsylii do Martyniki; okręty doty-
kać będą Barcelony, Kadyxu i Madeiry; powrót
bez zatrzymywania się odbędzie. Czwarta głó-
wna linia idzie z St. Nazaire do Brazylii. Miej-
scami stacyjnemi będą Lizbona, Gorea, Fer-
nambuco, Babia i Rio Janeiro; powrót bez za-
dnego zatrzymania się. Pierwsza pobożna lin-
ia idzie z Martyniki do Havanny, ze stacy-
ami w St. Thomas, Portorico, Cap Haytien i
Sant Yago de Cuba. Powrót odbędzie się tym-
że samym porządkiem. Druga pobożna linia
ciągnie się z Havanny do Meksyku, z stacyami
w Veracruz, Tampico, Galveston i New Orle-
ans. Powrót odbędzie się tymże samym porząd-
kiem. Trzecia pobożna linia idzie między Mar-
tyniką i Terra-firma, ze stacyami w Chagres,
Carthagena, Santa Marta, Laguayra; okręty
wracać będą do Martyniki przez Laguayra.
Czwarta pobożna linia idzie wzdłuż Brazylii
między zatokami w La Plata, Montevideo i
Buenos Ayres.

Mówią tu, że książę Nemours w swojej po-
droży do Lyonu, wstąpi do Macon w dniu 19
b. m. Na jego przyjęcie przygotowują bal w
ratuszu miasta. Izba handlowa Lyonu ma o-
fiarować w darze księżnej Nemours kosztowną
suknię, która jest arcydziełem tamecznych fa-
bryk. Obecność księcia mają obchodzić rozdzie-
leniem pomiędzy uczniów szkół tutejszej gmi-
ny w mieście znajdujących się, summy 25.000
fr, która do kassy oszczędności ma być złożo-

na i następnie wedle ksiąg tejże kassy rozdzie-
lona.

Wiadomość, że Mendizabal udał się do Lon-
dynu, jest fałszywą; on sam rozgłosił tę wieść.
Udał się on zaś do departamentu Wyższych
Pyreneów, żeby przy dzisiejszym stanie, rze-
czy w Hiszpanii, mógł rychło korzystać ze spo-
sobności, gdyby tańsze krajowe okoliczności
wzięły korzystny obrót dla jego stronnictwa.

Zajmują się znowu planami naprawy kate-
dru paryżkiej. Wiele planów już dotąd zło-
żono, a na przyszłych posiedzeniach zażądają
od izby potrzebnych funduszy.

Od 1 Stycznia do 1 Września rozmaite są-
dy assisów królestwa, wydały wyrok śmierci
na 54 osoby. Jeżeli liczba skazanych w czte-
rech końcowych miesiącach roku zachowa ten
sam stosunek, to dojdzie do 81; przejdzie więc
najwyższą ilość z ubożonego dziesięciolecia,
jak to widać z zawiadomienia wielkiego pie-
czętarza. W roku 1832 wydano takich wy-
roków 74. Ale chociażby do przyszłego 1
Stycznia żaden wyrok podobny miejsca nie miał,
to liczba 54 już jest najwyższą. od roku 1833,
albowiem w roku 1833 skazanych na śmierć
było 42, w 1834 25, 1835 51, 1836 30, 1837
33, 1838 41, 1839 39, 1840 51 a w 1841 50.

O ile nam wiadomo w r. 1842 liczba ska-
zanych wynosiła tylko 34. To powiększenie z
jednego roku na drugi jest bardzo znaczne, i
nie można wyuaścić dostatecznej jego przy-
czyny.

Gabinet zamierzył podobno na przyszłych
posiedzeniach izb przedstawić wniosek wzglę-
dem przebicia monety zdawkowej.

W ministerstwie spraw zagranicznych od-
była się narada obecnych w stołey ministrów
pod przewodnictwem p. Guizot.

W skutek postanowienia ministra skarhu,
arcybiskupi i biskupi Francyi na przyszłość wol-
ni będą w korespondencyach swoich od opłaty
porta na poczte.

W ministerstwie spraw zagranicznych za-
pakowano wiele kosztownych bardzo przedmio-
tów, które poselstwo chińskie ma zabrać ze
sobą.

Pan Magnin udać się ma do Bordeaux, gdzie
prezydować będzie na zgromadzeniu właście-
li winnic, które posiedzenia swoje odbywać bę-
dzie w dniach 14 15 i 16 b. m. Panowie Be-
ryer i Lamartine w skutek otrzymanych wia-
domości, nie będą obecnymi na tych posiedze-
niach.

Przybyła tu dziś wiadomość z Gibraltaru,
że stojąca tam w zatoce na kotwicy, przepyszna
fregata parowa *Missourri*, do Stanów Zjedno-

zonych należąca, stała się pastwą płomieni. Na pokładzie jej znajdował się nowy północno-amerykański posłanek przy dworze chińskim, p. Cushing, z całym orszakiem swojego poselstwa, i na tym okręcie miał odbyć drogę do Alexandrii, z tamąd udać się lądem przez Suez, a dalszą drogę odbyć na parostaku angielskim z morza Czerwonego. Sądzą, że pożar wyiknął z zapalenia się wielkiego składu węgla, i z tak gwałtowną szerzył się szybkością, że nie podobna było myśleć o uratowaniu samego okrętu, jak to z początku zamierzono. Płomienie ogarnęły wkrótce wszystkie części okrętu i spalił się on aż do powierzchni wody. Magazyn prochu z straszliwym trzaskiem wysadzony został w powietrze. Zdaje się jednak że przed tym okropnym wybuchem, wszystkie znajdujące się na okręcie osoby, już go opuściły, tak że żaden człowiek nie stracił życia. Udało się przecież wyratować znaczną część droższych przedmiotów znajdujących się na okręcie, jak niemniej 50,000 dolarów w gotowiznie. Statek *Missouri* był jednym z najlepszych i najpiękniejszych paropływów północno-amerykańskiej marynarki wojennej.

— Londyn 12 Września. —

Wedle poprzednio umieszczonych wiadomości z Brington, królowa miała wstąpić dziś rano na okręt w Brington, ażeby udać się w dalszą swą wycieczkę morską, i odbyć podróż do Ostendy do czego już wczoraj stosowne przygotowania poczyniono. Lordowie Aberdeen i Liverpool będą towarzyszyć królowej i do Belgii i wczoraj wieczorem do Brington przybyli. Sir Robert Peel, który wczoraj w Brington obiadował, wrócił do Londynu. Piszą z Walmer Castle, miejsca pobytu księcia Wellingtona, że królowa ma zamiar dziś w czasie swęj podróży tam wylądować i być na obiedzie u księcia. Z tamąd ma się udać wprost do Ostendy.

Ojciec Mathew zakończył swoje prace w Londynie i w skutek zaproszenia biskupa z Norwich, do Norwich się udał. Jego zasługi wszyscy tu uznają, i w ogóle chwalą go za to, iż się nie mieszał w rzeszy polityczne i interesa kościoła. Ponieważ jego czynności wzbudziły tu ogólny interes, dla tego *Standard* umieścił genealogią szanownego ojca, który wedle tego dowodu pochodzi z dawnych familii, albowiem swoje drzewo genealogiczne doprowadza do rodu królów Walijskich i Cardigan. W roku 1610 familia jego przeszła z Landaff do Irlandyi, gdzie przez małżeństwo połączoną została z familją księcia Ornead. Familia Mathew po-

siadała tam znaczne dobra i nosiła tytuł hrabiów z Landaff. Tytuł jednak zginał z śmiercią ostatniego hrabiego w r. 1833, a dobra przeszły na jego siostrę lady Elische Mathew, która przeciw dawnym prawom familii zapisała je cudzoziemskiej familii wice hrabiów de Chabot. Ojciec Mathew nie występował wcale o zniesienie testamentu.

H I S Z P A N I A.

Perpignan 12 Września. Telegraficzna depesza z Hiszpanii.

Perpignan 10 Września. Dnia ósmego tego miesiąca stan miasta Barcelony był prawie ten sam jak dniem wprzód; około wieczora twierdza Montjuich miała rozpocząć ogień na fortecę Atarazanas? Baterie które były zwrócone na Barcelonę, (miejsce około portu), i na cytadellę, zostały zdemontowane. Jenerał kapitan kazał przeciąć kanały, które zasilają wodą studnie w części miasta w władzy wierzycieli zostającęj; jednakże w Barcelonie jest wiele pomp.

Mianowanie jener. Castillon komendantem placu Gerony i jenerałnym komendantem tej prowincyi, zostało także dobrze przyjętóm, ponieważ jenerał ten już poprzednio tę posadę zajmował i miał sobie zjednać szacunek i przywiązanie obywateli.

Wiadomości z Seville są coraz bardziej niepokojące, żądano wzmocnienia garnizonu z Kadyxu i Grenady, ale z obu tych miast komendant otrzymał odpowiedź, iż tam także wojska potrzebują, aby porządek utrzymać. Zdaje się że z Korduby wysłano posiłki do Seville.

— Konstantynopol 30 Sierpnia —

(Oest. B.) Reszyd Pasza mianowany po swoim powrocie z Paryża rzadcą Adrianopolu, pozbawiony został tego urzędu i w miejsce jego nastąpił dotychczasowy Kaimakan Sylistryi, Hafisz pasza, który oprócz tej posady otrzyma jeszcze godność muszyra.

Znajdujący się tu obecnie Mirisuiran i dawniejszy gubernator wyspy Rodus: Hadszi Ali pasza, mianowany został rzadcą Bosuku, a Aszkar Ali pasza, były gubernator Tripolis, na rzadcę Silvas wyniesiony. Dotychczasowy Ferrik (jenerał dywizyi) i prezes rady wojennej Reszyd pasza, mianowany, jest muszyrem armii w Rumelii. Opuzczone przez niego miejsce zajmować będzie Ferrik Berik pasza.

— Belgrad 6 Września. —

(Oestr. Beol.) Dziś nadszedł z Konstantynopola do Belgradu berat uznający nowego księcia Serbii, Alexandra Kara Georgiewicza.

Uroczyste ogłoszenie heratu ma dopiero nastąpić w d. 14 b. m: jako w rocznicę wyboru nowego xięcia.

— *Bucharest 21 Sierpnia.* —

Xiaże Bibesko postanowił nakoniee ndać się do Konstantynopola w d. 28 Sierpnia. Głoszą z powodu tego postanowienia JKMści, że pewno otrzymał domiesienia z Konstantynopola, że sprawa serbska jest już prawie ukończona, a zatem xięciu naszemu nie pozostaje żadnej nadziei. Jest to bardzo do prawdy podobnem; gdyż dobre zawiadomione osoby twierdzą, że zwłóczenie tój podróży wynikało jedynie z powodu sprawy serbskiej.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 25 do dnia 26 Września.

Wielogłowski Soter ob. Katarzyński Józef ob. Winczewska Albina, Pluzanska Marya ob., Cywinska Konstancya ob., Kalisinska ob., Glückselli Barbara ob., Dowiakowska Katarzyna ob., z Polski; — Zdąnowski Antoni ob., Wężyk Seweryn ob., Wężyk Ignacy ob., z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Straszewicz Alexander ob., Wolska Marya ob., Mickiewicz Elżbieta ob., do Polski; — Czetwertynski Ludwik xiąże, do Galicyi Hosch Edward; Ulrich ob., Pruss, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

CENY ZBOŻA

Na targowicy publicznej w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 25 i 26 Września 1845 roku.	1. GATUNEK				2. GATUNEK				3. GATUNEK			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz. Pszenicy	18	19	—	—	17	—	—	—	—	—	—	—
„ Zyta	—	12	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Jęczmienia	—	9	—	—	—	7	13	—	—	—	—	—
„ Owsa....	—	—	—	—	—	5	6	—	—	—	—	—
„ Grochu...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Jagiel....	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Rzepaku.	—	—	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
„ Tataraki..	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Soczew...	—	9	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Prosa.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Konieczyny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wielogrochu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Pszen. do siewu	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Zyta ..	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Ziemiaków	—	2	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Centnar Siana	—	2	12	—	—	2	—	—	—	—	—	—
„ Słomy	—	2	12	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Jaj kurzych kopa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	zł. 1 18
Spirytusu garniec z opłatą w 1 gatunku od zł. 4 gr. 6 do złp. 4 gr. 18. Okowity garniec z opłatą w gatunku od złp. 3 gr. — do złp. 3 gr. 18												
Drożdży wanienska złp. 3 gr. 15 do złp 8												
Masła czystego garniec od zł. 5 g. — do zł. 6 gr. 15												
Wolny kamien od zł. — do —												

Sporządzono w biurze Komissariatu Targowego.
Kraków d. 26 Września 1845 r.

Komissarz Targowy.
W. Dobrzański.
Przorn z Adjunkt.

LOTERYA KRAJOWA.

W ciągnienu 1065 dnia 27 Września 1843 roku w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z kola zostały następujące Numera:

29. — 50. — 86. — 41. — 8.

Przysze ciągnienu 1066 przypada dnia 4 Października 1843 roku.

Ponieważ sprzedarz fortepianu na dzień 26 b. m. i r. ogłoszona, do skutku nie doszła; przeto zawiadamiam szanowną publiczność, iż termin powtórny do sprzedarzy onego na dzień 29 b. m. i r. godzinę 10 z rana w sukienicach M. Krakowa naznaczony został.

Kraków d. 26 Września 1843 r.

Dziarkowski Kom. Sąd.

Dnia 29 Września b. r. w Piątek o god. 10 ranniej w Krakowie w domu pod N. 677 w biurze komornika podpisanego sprzedarz publiczna odbędzie się, kanap, krzesel, zwierciadeł, pieców żelaznych, stolików machomowych. futer, sukien, korali i innych za gotową zaraz zapłatę.

Kraków d. 19 Września 1843 r.

Skurczyński Kom. Sąd